Dosarul nr. 2-12085/2024
2-2410*****85-12-2-11092024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

5 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Centru*)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței,
Judecător Galina Ciobanu
Grefier Mihaela Andronache
Cu participarea:
Reclamantului Eugeniu Pleșcan,
Reprezentantului reclamantului, avocatului Vera Scoric, în baza mandatului nr. 0905966 din 13 iunie 2024,
Reprezentantului pârâtului, Lilia Mânzat, în baza procurii nr. 46-39/2416 din 24 septembrie 2024,
Interpreților Elena Rusu, Aliona Jitar, Victoria Grosu,

examinând în ședință de judecată publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșcan Eugeniu către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical Î.S. „Moldelectrica” privind anularea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024, obligarea calculării și achitării premiului, încasarea prejudiciului moral, obligarea aducerii la cunoștința salariaților a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces

La 10 septembrie 2024, Pleșcan Eugeniu, prin intermediul avocatului Scoric Vera, a depus cerere de chemare în judecată către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical Î.S. „Moldelectrica” privind anularea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024, obligarea calculării și achitării premiului, încasarea prejudiciului moral, obligarea aducerii la cunoștința salariaților a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la 10 septembrie 2024, cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, judecătorului Galina Ciobanu.

Astfel, se specifică că, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

- a anula pct. 3.1.4. din Ordinul nr. 181 din 28.03.2024 cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024 emis de către ÎS „Moldelectrica” în privința lui Pleșcan Eugeniu;

- a obliga ÎS „Moldelectrica” de a calcula și achita reclamantului Pleșcan Eugeniu premiul pentru luna februarie 2024 în sumă de ***** (*****lei 11 bani) lei;

- a încasa de la ÎS „Moldelectrica” în beneficiul lui Pleșcan Eugeniu prejudiciu) moral în sumă de 44 201,10 (patruzeci și patru mii unu lei 10 bani) lei;

- a obliga ÎS „Moldelectrica” de a aduce la cunoștință tuturor salariaților hotărârea emisă în cauză;

- a încasa de la ÎS „Moldelectrica” cheltuielile de judecată și de asistență juridică conform calculelor;

- a examina cauza în lipsa reclamantului.

În argumentarea acțiunii depuse, avocatul în interesele reclamantului a invocat că, reclamantul activează în domeniul electro-energeticii din anul *****. Reclamantul este angajat al ÎS „Moldelectrica” din *****,3 prin transfer în baza ordinului SA CET-1 nr. 5-e și numit în funcție de dispecer al serviciului de dispecer. La începutul lunii aprilie 2024 reclamantul a primit salariu și a observat, că acesta nu corespunde așteptărilor. Așadar, reclamantul a aflat, că pârâtul ÎS „Moldelectrica”, în persoana directorului-general interimar, a emis ordinul nr. 181 din 28.03.2024 cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, prin care l-a lipsit de premiu pe reclamant „Pentru admiterea încălcărilor în procesul de producere”, „Pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe 26.02.2024 la SE Zastînca 110-10kV, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, capitolul B”. Analizând ordinul emis, reclamantul l-a considerat neîntemeiat, or careva deranjamente tehnologice despre care urma să notifice serviciul fiabilitate nu i-au fost raportate în februarie 2024. Totodată, reclamantul a atras atenția, că ordinul nominalizat îi lipsește de premiu doar pe angajații Serviciului Central de Dispecer (în continuare - SCD), inclusiv dispecer-șef al serviciului, șeful-adjunct al serviciului, 2 dispeceri superiori și 2 dispeceri ai dispeceratului sistemului electroenergetic. Reclamantul și ceilalți angajați vizați în ordin au rămas șocați de ordinul emis de pârât. Analizând motivele indicate în ordin, reclamantul împreună cu colegii săi au ajuns la concluzia, că cel puțin s-a produs o eroare, iar maximum, o nedreptate și o discriminare în privința reclamantului și a angajaților serviciului central de dispecer. Prin urmare, la 02.04.2024, au înaintat pârâtului ÎS „Moldelectrica” în persoana directorului general interimar Sergiu Aparatu o cerere cu nr. 1113-09, prin care au prezentat explicații extinse asupra nedreptății

ordinului emis, solicitând anularea acestuia. La fel, Comitetul Sindical ÎS „Moldelectrica”, în persoana președintelui dl Serghei Kaukin, a înaintat o cerere privind revizuirea ordinului emis. Prin scrisoarea nr. 46-39/910 din 26.04.2024, reclamantul a fost informat privind respingerea cererii din 02.04.2024, motivând că: „acordarea premiilor salariaților constituie un drept și nu o obligație a angajatorului” și că: „privarea de premii a angajaților vizați nu constituie a sancțiune disciplinară, ci o consecință a deficiențelor de producere admise în activitatea lor de muncă”. Din acest răspuns rezultă, că premierea angajaților întreprinderii se efectuează doar la voința și dorința conducerii întreprinderii, cu neglijarea normelor regulamentelor interne. Având în vedere, că datorită funcției deținute, reclamantului i se interzice prin lege de a participa la grevă, o altă cale de apărare a drepturilor salariale, decât înaintarea prezentei acțiuni în judecată, nu există.

Se remarcă în cererea de chemare în judecată că, reclamantul consideră, că ordinul contestat a fost emis cu încălcarea normelor legislației în vigoare și a regulamentelor interne al întreprinderii din următoarele considerente. Reclamantul a fost amendat prin lipsirea de premiu, pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe 26.02.2024 la SE Zastînca 110-10kV, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, capitolul B. Reclamantul s-a interesat ce fel de deranjament tehnologic a avut loc în acea zi, despre care nu a știut, și a aflat următoarele. La 26.02.2024, a parvenit cererea cu nr. 66626, de la Serviciul Operativ de Dispecer filiala Nord-Vest cu privire la retragerea în rezervă a transformatorului 2T la substația SE Zastînca pentru oprirea sigură a întrerupătorului 10B2T în legătură cu defectul „presiunea joasă SF6”. Această cerere nu a purtat caracter „de urgență” sau „de avarie”. Respectiv, dispecerul a aprobat această cerere și i-a permis retragerea întrerupătorului. Careva probleme în legătură cu retragerea întrerupătorului, reclamantului nu i-au fost comunicate.

Indică reclamantul că, potrivit capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, aprobat la 20.06.2020 „Despre deranjamentul tehnologic personalul operativ de dispecerat al subiecților sistemului energetic moldovenesc este obligat să raporteze imediat responsabilului lui operativ superior și așa mai departe conform ierarhiei operative (în funcție de natura subordonării, autoritatea de dirijare a echipamentului, gravitatea încălcării). Dispeceratele teritoriale de energie ale filialelor ... în perioada lichidării deranjamentului tehnologic în sistemul energetic sunt obligați să menționă comunicarea cu dispecerul energetic centrat, să informeze despre progresul eliminării încălcărilor tehnologice la întreprinderea sa, să furnizeze informațiile necesare în timp util și să respecte cu strictețe ordinele dispecerului energetic central, fără întârzieri în lichidarea deranjamentului tehnologic,

situația apărută trebuie raportată pe scurt conducerii Serviciului Central de Dispecer, Dispecerului-șef Directorului Tehnic al ÎS „Moldelectrica”, șefului Serviciului Fiabilitate, sau adjuncților lor”.

Specifică reclamantul că, potrivit regulamentelor interne al pârâtului: Instrucțiunii-tip al Serviciului Operativ de Dispecer; Instrucțiunii-tip al Grupului Operativ de Dispecer, etc. Grupul Operativ de Dispecer se subordonează Serviciului Operativ de Dispecer, iar Serviciul Operativ de Dispecer se subordonează Serviciului Central de Dispecer. Astfel, persoana care a depistat defectul „aprinderea ledului „presiunea joasă SF6” la întrerupătorul de 10 kV al transformatorului”, în corespundere cu natura subordonării a înregistrat defectul în registrul de defecte, a raportat situația dispecerului grupului operativ de dispecer, care la rândul său a raportat inginerului-șef, directorului și șefului serviciului operativ filialei ÎS Moldelectrica RETÎ „Nord-Vest”, care se atribuie substația SE Zastînca 110-10kV. Șeful Serviciului Operativ de Dispecer al filialei Nord-Vest nu i-a raportat SCD despre pretinsul deranjament tehnologic. La data de 04.04.2024 dispecerul serviciului operativ de dispecer al filialei RETÎ Nord-Vest (la care se atribuie substația Zastînca) dl Hmelenco a înaintat directorului interimar general al pârâtului explicații, potrivit cărora angajatul de tură al substației Zastînca, care a depistat senzorul aprins, a raportat situația dispecerului Grupului Operativ de Dispecer, iar ultimul i-a raportat situația dispecerului Serviciului Operativ de Dispecer și respectiv Informația a fost raportată inginerului-șef, directorului și șefului serviciului operativ al substației filialei Nord-Vest. Potrivit explicațiilor „Această informație a fost introdusă în Registrul defectelor și nu a fost transmisă serviciului central de dispecer (în continuare SCD) ca „deranjament tehnologic”, deoarece nu purta caracter operativ și echipamentul nu se află în gestiunea SCD. Corespunzător, în vederea verificării cauzelor, care ar putea provoca conectarea ledului „presiunea joasă SF6” la întrerupătorul de 10 kV al transformatorului 110-10kV, Serviciul Operativ de Dispecer Nord-Vest a decis, că echipamentul urma a fi retras în rezervă. Astfel, la 26.02.2024 SCD a primit cererea nr. 66626 cu solicitarea de a aproba „retragerea în rezervă a 2T pentru oprirea sigură a 10B2T”. Această solicitare a fost aprobată de către SCD. Careva probleme, incidente, observații referitor la retragerea echipamentului sau în legătură cu retragerea acestuia, nu au fost însemnate în registru.

La fel, notează reclamantul că, autoritatea de dirijare a echipamentului este stabilită prin regulamentele și ordinele interne al pârâtului, în special în Instrucțiunea privind modul de retragere în reparație și introducere în lucru a echipamentului sistemului energetic moldovenesc, aprobat la 27.05.2020. În conformitate cu prevederile din pct. 1.11. „Principiile de repartizare a echipamentelor de substație în funcție de afilierea operațională în filialele ÎS „Moldelectrica”, cu excepția echipamentului indicat

în pct. 1.8.”: Transformatoare de putere de 6-35 kV, bare colectoare de 6-35 kV, dispozitive de comutare relevante, transformatoare de măsurare și transformatoare auxiliare, dispozitive de protecție, dispozitive de protecție cu releu, echipamente de măsurare și contorizare a energiei electrice și alte echipamente auxiliare, se află în gestiunea operativă SOD al filialei și necesită notificarea RED Nord, Premier Energy Distribution. La caz întrerupătorul de 10kV al transformatorului 2T, solicitat spre retragere, reprezintă dispozitiv de comutare conectat la magistrală („bare colectoare de 6-35 kV, dispozitive de comutare relevante” - pct. 1. din pct. 1.11 al Instrucțiunii) și, respectiv, se află în gestiunea operativă al Serviciului Operativ de Dispecer al filialei Nord-Vest („SOD al filialei” = „Serviciul Operativ de Dispecer al filialei”). Respectiv, declarațiile dispecerilor din filiala RETÎ “Nord-Vest” sunt veridice, și confirmate prin normele instrucțiunilor interne al pârâtului.

Reclamantul atenționează că, careva probleme, incidente, observații referitor la retragerea echipamentului sau în legătură cu retragerea acestuia, nu au fost însemnate în registru. Reiterează, faptul că la substația de la nord-vest Zastînca s-a conectat un led ce nu reprezintă „deranjament tehnologic”, ci doar un defect cu care se confruntă zi de zi angajații pârâtului. Situația respectivă nu a provocat careva consecințe negative. Utilajul funcționa în mod normal. Corespunzător, acest defect a fost raportat șefilor filialei Nord-Vest. Ei au ajuns la concluzia, că acest defect nu reprezintă situație excepțională, nu pune în pericol sustenabilitatea sistemului electroenergetic de stat, nu provoacă careva consecințe negative, deci nu urmează a fi raportat nici SCD, nici serviciului fiabilitate.

Totodată, potrivit pct. 258 din Regulamentul ANRE nr. 316 din 09.11.2018 privind dirijarea prin dispecerat a sistemului electroenergetic, este interzisă predarea turei în cazul constatării deranjamentului tehnologic și lichidării consecințelor incidentului/avariei. însă potrivit Registrului operativ al dispecerului, schimbul a fost predat fără careva observații. Acest fapt denotă, că situația din 26.02.2024 nu era una operativă și nu reprezenta deranjament tehnologic. Rezultă, că la 26.02.2024 angajații filialei RETÎ “Nord-Vest” au depistat un defect și, având în vedre, că echipamentul se află în gestiunea lor, corect au procedat informând responsabilii operativ superiori. Dat fiind faptul, că situația „ledul aprins” dispeceratul teritorial de energie RETÎ „Nord-Vest” nu a raportat ca deranjament tehnologic nici Serviciului Central de Dispecer, nici Directorului Tehnic, nici Serviciului Fiabilitate, rezultă că nu a avut loc nici un deranjament tehnologic, prin prisma Regulamentului ANRE nr. 316 din 09.11.2018, Regulamentului privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ din 24.06.2020, Instrucțiunile-tip al Serviciului Operativ de Dispecer, al Grupului Operativ de dispecer din 02.03.2012, Instrucțiunii Ministerului Industriei și Infrastructurii nr. 120 din 12.06.2006. Chiar dacă ar fi existat un deranjament tehnologic, apar următoarele

întrebări: (1) cum poate fi sancționat reclamantul dispecer al serviciului central de dispecer pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjament tehnologic, care nu i-a fost adus la cunoștință de către dispecerul filialei de la Nord-Vest? (2) de ce au fost sancționați doar angajații Serviciului Central de Dispecer, nu și angajații filialei teritoriale RETÎ „Nord-Vest”? Consideră reclamantul, că pârâtul a aplicat un tratament neîntemeiat și discriminatoriu în raport cu reclamantul și angajații filialei teritoriale Nord-Vest.

Mai informează, că motivul de fapt, pentru care reclamantul a fost deposedat de premiu, a fost un conflict verbal între șeful SCD dl Ignatov și șeful serviciului fiabilitate dl Calcatin, care au divergențe în opinii. Menționează, că după aflarea despre lipsirea de premiu a angajaților SCD, dispecerul SCD dl Victor Muntean, s-a apropiat de șeful Serviciului fiabilitate dl Calcatin și l-a întrebat despre motivul lipsirii de premiu. Răspunsul a fost, că: „a nimerit în locul și timpul nepotrivit. Trebuia să se schimbe cu tura din timp ca să nu fie depremiat”. Așadar, a devenit clar, că ordinul emis reprezintă doar o răzbunare a șefului serviciului fiabilitate prin intermediul directorului general interimar împotriva șefului serviciului central dispecer și subalternilor lui.

Reclamantul indică că, ilegalitatea ordinului contestat se probează și prin Fișa de coordonare a proiectului documentului organizatoric și de dispoziție cu privire la premierea angajaților întreprinderii pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024 (se anexează); la compartimentul: „observații și completări”, Directorul management rețele dl Cazacu a obiectat: „cazul necesită detalierea”, „echipamente menționate nu sunt în responsabilitatea disp. SCD”, „propun excluderea ... 3.1.4”, iar președintele comitetului sindical Serghei Kaukin a notat că urmează de efectuat ancheta pe cazul dat. Necătând la raționalitatea observațiilor formulate, conducerea pârâtului, în persoana directorului general interimar, a lăsat ordinul fără modificări. înainte de emiterea ordinului pârâtul nu a solicitat explicații de la reclamant.

Totodată ilegalitatea ordinului se manifestă și prin aplicarea neîntemeiată a Regulamentului cu privire la premierea angajaților ÎS „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice (aprobat prin ordinul nr. 260 din 23.07.2013, în continuare - Regulamentul nr. 260) din următoarele considerente.

Conform pct. 5 din Regulamentul nr. 260, „Indicatorii de premiere pentru toate categoriile de lucrători ai Î.S. „Moldelectrica” sunt indicați în anexa nr. 1 capitolul I a prezentului Regulament. Totodată, deplinătatea premiului plătit lucrătorilor Î.S. „Moldelectrica” depinde de prezența încălcărilor și deficiențelor de producție, lista cărora este indicată în anexa nr. l capitolul II” Capitolul II la Regulament conține Lista încălcărilor și deficienților în producere, pentru care salariații ÎS „Moldelectrica” pot fi lipsiți complet sau parțial de premiu. Această listă nu conține asemenea încălcare sau

deficiență ca: „pentru neinformarea serviciului fiabilitate”. Pe cale de consecință, consideră reclamantul, că ordinul contestat a fost emis cu încălcarea legislației în vigoare, cât și a regulamentelor interne al ÎS „Moldelectrica”.

În calitate de motive pentru încasarea prejudiciului moral, reclamantul invocă că, este angajat al ÎS „Moldelectrica” cu un stagiu de mai mult de *****, și provine dintr-o familie de specialiști în domeniul electroenergeticii. Tatăl reclamantului a ocupat funcția de inginer șefia fosta Moldtranselectro. Reclamantului pe parcursul muncii sale de mai multe ori i-a fost declarată mulțumire, iar prin ordinul nr. 453 din 17.12.2013 i s-a conferit titlul onorific „Veteran al Muncii al „Moldelectrica”. Totodată, reclamantul s-a așteptat la salariu în mărime deplină și din motivul că nu a comis careva încălcări. Totodată, reclamantul are fiică pe numele ***** în vârstă de ***** ani. La începutul anului 2024 fiica reclamantului s-a simțit rău. Au urmat diferite investigații și examinări medicale costisitoare în vederea stabilirii diagnozei. În rezultat, s-a stabilit, că fiica reclamantului suferă de *****, varianta *****. Actualmente, fiica reclamantului primește tratament - *****în secția *****. Cu părere de rău, nu toate medicamente se regăsesc în țară, reclamantul fiind nevoit să apeleze la rude în vederea procurării medicamentelor necesare din ***** și transportării acestora în Moldova (copia certificată a trimiterii-extras, buletinului de rezultate medicale, confirmării procurării medicamentului, remiterii acestuia se anexează). Circumstanțele sus-menționate atestă, că reclamantul nu a neglijat responsabilitățile și obligațiile sale, nu a comis nici-o eroare ca dispecer al sistemului electroenergetic de stat, sperând, că va fi salarizat în mod echitabil. Reclamantul a avut o așteptare legitimă, că va primi salariu în întregime, inclusiv și premiul în proporție de ***** în baza salariului funcției, ținând cont de adaosurile și sporurile la salariu pentru timpul efectiv lucrat. Prin urmare, fiind lipsit de premiu lunar, reclamantul a fost nevoit urgent să împrumute mijloace bănești de la rude, pentru a face față cheltuielilor legate de tratamentul fiicei. Reclamantul a rămas șocat de ordinul privind lipsirea de premiu și s-a simțit umilit de conducerea pârâtului, starea psiho-emoțională la postul de lucru a devenit și mai stresantă. Ținând cont de faptul, că deja timp de 2,5 ani sistemul energetic din Ucraina este ținta preferată a bombardării sistematice a centralelor și rețelelor de electricitate, iar sistemul energetic al Republicii Moldova este strâns legat de cel al Ucrainei, reclamantul, fiind responsabil de monitorizarea, reacția, neadmiterea situațiilor excepționale, menținerea funcționalității sistemului energetic moldovenesc, simte presiunea zi de zi. Iar pedepsirea sa de către conducerea întreprinderii pentru ceea ce nu a comis, i-a creat senzație de incertitudine și vulnerabilitate la locul de muncă.

Cu referire la obligarea pârâtului de a aduce la cunoștință tuturor salariaților hotărârea, remarcă reclamantul că, având în vedere, că ordinul contestat a fost remis prin

rețea internă a întreprinderii, rezultă că a fost adus la cunoștință tuturor angajaților al ÎS „Moldelectrica” și a primit o sumedenie de mesaje și apeluri din partea colegilor, cu întrebări ce s-a întâmplat la dispeceratul central și ce fel de încălcare a admis reclamantul, că l-au lipsit de premiu în proporție de 100%. Colegii au pus la îndoială profesionalismul și reputația ireproșabilă al reclamantului. Prin urmare, solicită reclamantul obligarea pârâtului de a aduce ia cunoștință tuturor salariaților hotărârea emisă în cauză în vederea restabilirii echității. (f.d. 4-15, vol. I).

Reclamantul Pleșcan Eugeniu și ***reprezentantul reclamantului*** *– avocatul Scoric Vera,* acționând în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 3), fiind prezenți în ședințele de judecată au susținut cererea de chemare în judecată și revendicările înaintate în totalitate, solicitând admiterea acestora conform pretențiilor formulate din motivele de fapt și de drept expuse.

Reprezentantul pârâtei – Întreprinderii de Stat „Moldelectrica”, *Mînzat Lilia*, acționând în baza procurii anexate la materialele cauzei (f.d. 75), în cadrul ședințelor de judecată, a susținut referința inițială și referința suplimentară depuse, pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată depuse de Pleșcan Eugeniu, ca fiind neîntemeiată.

Astfel, în motivarea poziției de apărare, în vederea respingerii acțiunii și combaterea argumentelor reclamantului, indică pârâta, *prin referința depusă la 24 septembrie 2024* că, Î.S. „Moldelectrica” este o persoană juridică specializată în centralizarea serviciilor de transport și dispecerizare operativă a sistemului energetic al Republicii Moldova, desfășurându-și activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico - financiare, fiind destinată exclusiv activităților de interes național și public. La data de 28.03.2024, Î.S. „Moldelectrica” a emis Ordinul nr. 181 din 28.03.2024 cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activităților economice în luna februarie 2024. Totodată, a fost dispusă necalcularea premiului dlui Eugeniu Pleșcan, Dispecer Dispeceratul Sistemului Electroenergetic Național pentru neinformarea Serviciului Fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe data de 26.02.2024 la SE Zastînca 110-10 kV, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, capitolul B.

Menționează pârâta că, la data de 02.04.Z0Z4, angajați ai Î.S. „Moldelectrica”, inclusiv Pleșcan Eugeniu au depus o cerere către Î.S. „Moldelectrica”, solicitând excluderea pct. 3.1. din Ordinul nr. 181 din 28.03.2024. Prin răspunsul nr. 46-39/910 din Z6.04.Z0Z4, Î.S. „Moldelectrica” a examinat cererea salariatului Pleșcan Eugeniu și a explicat motivele acordării premiilor în cadrul întreprinderii.

Conform art. 128 alin. (1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. În acest sens, se precizează că, la Î.S. „Moldelectrica” se aplică salarizarea muncii în baza sistemului tarifar de salarizare conform art. 137 Codul muncii și Legii salarizării nr. 847 din 14.02.2002 (în continuare Legea nr. 847/2002).

În conformitate cu noțiunea prevăzute la art. 2 Legea nr. 847/2002, salariul funcției reprezintă mărimea lunară a salariului de bază stabilită pentru conducători, specialiști și funcționari în dependență de funcția deținută, calificarea și specificul ramurii.

Totodată, potrivit art. 2^1 din Hotărârea de Guvern cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară nr. 743 din 11.06.2002, diferențierea salariilor de funcție/salariilor tarifare în raport cu calificarea, gradul de pregătire profesională și de competență al salariatului, precum și cu gradul de răspundere pe care îl implică funcțiile/lucrările executate și complexitatea lor se va efectua gradual, pornind de la salariul minim. În salariul minim nu se include salariul suplimentar (sporuri, suplimente, adaosuri și premiile trimestriale/semestriale) și alte plăți de stimulare sau compensare.

Astfel, pârâta accentuează faptul că salariatului Pleșcan Eugeniu i-a fost achitat în totalitate salariul calculat în dependență de funcția deținută (calificare și specificul muncii), munca în condiții speciale (de noapte, pentru munca prestată în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare), precum și în dependență de vechimea în muncă a acestuia. Toate aceste specificații ale salariului dlui Eugeniu Pleșcan au fost și sunt respectate de către angajator la achitarea lunară a salariului, fapt confirmat prin extrasul de cont personal prezentat de reclamant la materialele cauzei.

Invocă pârâta că, potrivit art. 137 alin. (1) Codul muncii, angajatorul este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri și sporuri la salariul de bază, alte plăți de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților.

Conform art. 203 alin. (1), (2) Codul muncii, pentru succese în muncă, angajatorul poate aplica stimulări sub formă de: a) mulțumiri; b) premii unice cu prilejul jubileelor, al sărbătorilor profesionale şi al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, precum şi cu alte ocazii; c) cadouri de preț; d) diplome de onoare. Regulamentul intern al unității, dacă este elaborat şi aprobat de angajator, statutele şi regulamentele disciplinare pot să prevadă şi alte modalități de stimulare a salariaților. Respectiv, la stabilirea salariului de funcție nu se includ sporuri, suplimente, adaosuri sau premii trimestriale/semestriale, or acestea constituie plăți de stimulare oferite de angajator în cazul desfășurării de către salariați a activității performante și conform criteriilor de aplicare prevăzute în

Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice aprobat prin ordinul nr. 260 din 23 iulie 2013 (cu ulterioarele modificări).

Potrivit pct. 2 din Regulamentul enunțat supra, în conformitate cu prezentul Regulament premierea se pune în aplicare pentru a spori interesul angajaților în: asigurarea fiabilității funcționării utilajelor.

Conform pct. 5 din Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica”, indicatorii de premiere pentru toate categoriile de lucrători ai Î.S. „Moldelectrica” sunt indicați în anexa nr. 1 capitolul I a prezentului Regulament.

Totodată, se remarcă că, deplinătatea premiului plătit lucrătorilor Î.S. „Moldelectrica” depinde de prezența încălcărilor și deficiențelor de producție, lista cărora este indicată în anexa nr. 1 capitolul II. În corespundere cu pct. 1 din capitolul II al Anexa nr. 1 din Regulamentul nominalizat, se stabilește în calitate de încălcare și deficiență în producere, pentru care angajații Î.S. „Moldelectrica” pot fi lipsiți complet sau parțial de premiu – Neexecutarea sau executarea cu întârziere a actelor legislative și normative ale Republicii Moldova, a ordinelor, dispozițiilor, indicațiilor, instrucțiunilor emise de organele superioare și de conducerea Î.S. „Moldelectrica”.

Subsecvent, pârâta menționează că, potrivit pct. 20 din Regulamentul cu privire la premiere (cu modificările aprobate prin Ordinul nr. 190 din 21.07.2015), la admiterea neglijențelor și încălcărilor de producție indicate în anexa nr. 1 capitolul II, angajații întreprinderii pot fi lipsiți de plata premiilor în întregime sau parțial. Propunerile privind cercul persoanelor și cuantumul reducerii premiilor sunt înaintate de către șefii de direcții, șefii de servicii și secții ale aparatului Î.S. „Moldelectrica”, directorii filialelor. La caz, se constată neexecutarea Capitolului B din Regulamentului privind rapoartele operative ale dispecerului central în energetică al SCD Î.S. „Moldelectrica”, aprobat la 24.06.2020, și anume: „Fără întârzieri în lichidarea deranjamentului tehnologic, situația apărută trebuie raportată pe scurt conducerii Serviciului Central de Dispecer, Dispeceratului – șef, Directorului tehnic al Î.S. „Moldelectrica”, șefului Serviciului Fiabilitate, sau adjuncților lor. Lista persoanelor ce urmează a fi informate depinde de caracterul deranjamentului tehnologic.” Urmează de reținut că scopul Serviciului fiabilitate reprezintă asigurarea funcționării sigure a utilajului. Una din sarcinile de bază a Serviciului fiabilitate este Controlul asupra respectării cerințelor NMECRE și instrucțiunilor de exploatare a utilajului în filialele, serviciile de producție și departamentele întreprinderii. De asemenea, funcția Serviciului fiabilitate este de a asigura (de sine-stătător sau cu antrenarea personalului serviciilor și departamentelor de producție) verificărilor filialelor, starea tehnică a utilajului, respectarea regulilor și regulamentelor acestora. Reieșind din argumentele enunțate supra în corespundere cu

circumstanțele cauzei, consideră ca neîntemeiată cererea reclamantului privind anularea pct. 3.1.4 al Ordinului nr. 181 din 28.03.2024, or, Pleșcan Eugeniu nu a executat instrucțiunile emise de conducerea „Moldelectrica” și anume Capitolului B din Regulamentului privind rapoartele operative ale dispecerului central în energetică al SCD Î.S. „Moldelectrica”, aprobat la 24.06.2020.

Având în vedere declarațiile reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată cu privire la fișa de coordonare a proiectului Ordinului nr. 181 din 28.03.20Z4, pârâta comunică faptul că, Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” nu prevede obligația Directorului general de a admite aceste obiecții. În special în situația în care neacordarea premiilor a fost motivată.

Cu referire la alegațiile reclamantului privind motivul de fapt privind neacordarea premiului, și anume existența unui conflict verbal între șeful Serviciului central de dispecerat și Serviciul de fiabilitate, pârâta îl consideră declarativ, motiv pentru care solicită de a fi respins ca lipsit de substrat probatoriu.

Cu privire la cerința privind încasarea prejudiciului moral, Î.S. „Moldelectrica” îl consideră nefondat, or, acordarea premiilor salariaților constituie un drept și nu o obligație a angajatorului, respectiv salariul a fost achitat în mărime deplină, conform funcției deținute, calificare, specificul muncii, condiții speciale și vechimea în muncă, iar așteptările salariatului la un premiu nu poate fi pus în sarcina angajatorului în special în cazul identificării deficiențelor de producție în conformitate cu capitolul II al Anexa nr. 1 din Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica”.

In această ordine de idei, pârâta Î.S. „Moldelectrica” solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Pleșcan Eugeniu. (f.d. 97-100, vol. I)

Totodată, *prin referința suplimentară depusă la 9 octombrie 2024*, Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” a menționat că, la data de 10.09.2024 Pleșcan Eugeniu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Î.S. „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Î.S. „Moldelectrica” privind anularea parțială a ordinului, încasarea premiului pentru luna februarie 2024, a prejudiciului moral, cheltuielilor de judecată și aducerea la cunoștință a hotărârii judecătorești. În ședința de judecată petrecută la 24.09.2024, Î.S. „Moldelectrica” a prezentat referința la cererea de chemare în judecată înaintată de Pleșcan Eugeniu. Având în vedere complexitatea cauzei și problemele abordate în cererea de chemare în judecată, prin prezenta înaintăm argumentele suplimentare cu privire la temeinicia Ordinului nr. 181 din 28.03.2024 și a acțiunilor angajatorului Î.S. „Moldelectrica” întreprinse față de salariați, inclusiv în privința lui Pleșcan Eugeniu.

Cu referire la deranjamentul tehnologic, pârâta notează că, la data de 26.02.2024, ora 11:11, dispecerul de la Sucursala Nord-Vest a Î.S. „Moldelectrica” (Hmelenco

Dumitru) a informat dispecerul Serviciului central de dispecerat al Î.S. „Moldelectrica” (Balaban Serghei) despre parvenirea unei cereri de la substația electrică Zastînca și a solicitat permisiunea de a scoate pentru reparație transformatorul 2T. (înregistrarea audio se anexează). Potrivit Capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, aprobat la 20.06.2020, „Despre producerea deranjamentului tehnologic, personalul operativ de dispecerat inferior al subiecților sistemului energetic moldovenesc este obligat să raporteze imediat șefului operativ superior și așa mai departe conform ierarhiei operative [în funcție de natura subordonării, autoritatea căreia îi este atribuit echipamentul pentru administrare, gravitatea încălcării și consecințele acesteia]. Dispecerii teritoriali [...] în timpul lichidării deranjamentelor tehnologice în sistemul energetic sunt obligați să mențină comunicarea cu dispecerul energetic central [SCD], să-l informeze despre procesul de lichidare a deranjamentului tehnologic la întreprinderea sa, să furnizeze informațiile necesare în timp util și să respecte cu strictețe indicațiile dispecerului central. Fără a reține lichidarea deranjamentului tehnologic, dispecerul Serviciului central de dispecerat este obligat să raporteze pe scurt conducerii Serviciului central de dispecerat, dispecerului superior, directorului tehnic al Î.S. „Moldelectrica”, directorului general al Î.S. „Moldelectrica”, șeful Serviciului fiabilitate, sau adjuncțiilor lor. [...]

Notează pârâta că, având în vedere că, la data de 26.02.2024 dispecerul Serviciului central de dispecerat Pleșcan Eugeniu era în tură cu dispecerul Balaban Sergiu, cunoașterea informației privind modificările în scheme, a regimului de funcționare a sistemului electroenergetic și cauzele acestora, ține de obligațiile nemijlocite ale acestuia (pct. 2 din Fișa postului a dispecerului dispeceratului Sistemului Electroenergetic Național al Î.S. „Moldelectrica”, Cifrul FP 55-2 din 21.03.2023, semnată de Pleșcan Eugeniu la aceeași dată). Respectiv, afirmațiile salariatului Pleșcan Eugeniu că nu a cunoscut și că a aflat ulterior despre deranjamentul tehnologic produs la substația electrică Zastînca nu sunt veridice, or, acesta este obligat să facă cunoștință cu manevrele ce urmează să aibă loc în timpul turei, retragerea din exploatare sau rezervă și punerea în funcțiune a echipamentului care se află sub conducerea operativă și gestionarea sa, cu graficul zilnic al sistemului electroenergetic (pct. 2.1. lin.-3 din Fișa postului Cifrul FP 55-2 din 21.03.2023). Astfel, se constată ca nefondate declarațiile reclamantului Pleșcan Eugeniu, expuse la pct. 2.12.1. din cererea de chemare în judecată, precum că Serviciul central de dispecerat nu a fost informat despre deranjamentul tehnologic, or, din înregistrările audio prezentate, se constată cu certitudine că dispecerul Sucursalei Nord-Vest a Î.S. „Moldelectrica” a solicitat permisiunea de a scoate transformatorul din funcțiune pentru reparație. Prin reparație se înțelege procesul de evaluare a situației și lichidarea deranjamentului tehnologic. Aceasta se confirmă și prin apelul repetat efectuat

de dispecerul Sucursalei Nord-Vest a Î.S. „Moldelectrica” la data de 26.02.2024, ora 20:29 către Serviciul central de dispecerat al Î.S. „Moldelectrica”, și care face referire la schema SE Zastînca – și cererea de retragere în reparație a transformatorul 2T din cauza acționării led – semnalizatorului „scăderea presiunii SF6” a întrerupătorului transformatorului 2T (10B2T)]. (înregistrarea audio se anexează)

În privința argumentelor reclamantului invocate la pct. 2.12.2. - 2.12.4. din cererea de chemare în judecată, făcând trimitere la explicațiile angajatului Hmelenco Dumitru din 04.04.2024, pârâta le consideră neîntemeiate și nepertinente, or, în cadrul Î.S. „Moldelectrica” nu au parvenit astfel de explicații, fapt confirmat prin lipsa numărului de intrare a corespondenței în întreprindere. Mai mult, salariaților Hmelenco Dumitru și Apostoliuc Roman nu li s-a solicitat explicații, în special după emiterea ordinului nr. 181 din 28.03.2024. În această ordine de idei, Î.S. „Moldelectrica” consideră contrară normelor legale admiterea înscrisurilor cu presupusele explicații ale lui Hmelenco Dumitru și Apostoliuc Roman în calitate de probe la materialele cauzei, or, astfel de acte nu au fost înregistrate în cadrul întreprinderii și autenticitatea acestora nu poate fi dovedită, deoarece pârâtul pe numele căruia se pretinde a fi depuse nu deține actele respective și nu le-a văzut până la depunerea cererii de chemare în judecată de către Pleșcan Eugeniu.

Cu privire la autoritatea de supraveghere (dirijare) a echipamentului, Î.S. „Moldelectrica” informează că, reclamantul Pleșcan Eugeniu încearcă să inducă în eroare instanța de judecată făcând referire la pct. 1.11 din Instrucțiunea privind modul de retragere în reparației și introducere în lucru a echipamentului sistemului energetic moldovenesc aprobată la 27.05.2020, nefăcând trimitere la excepția prevăzută în pct. respectiv - și anume pct. 1.8 din aceeași Instrucțiune. Astfel, potrivit pct. 1.11 din Instrucțiunea privind modul de retragere în reparației și introducere în lucru a echipamentului sistemului energetic moldovenești principiile de repartizare a echipamentelor substațiilor în funcție de apartenența operativă, în sucursalele Î.S. „Moldelectrica”, cu excepția echipamentului prevăzut la pct. 1.8. Conform pct. 1.8. din Instrucțiunea enunțată supra, lista obiectelor de dispecerat, aflate în conducerea operativă sau supravegherea (dirijarea) dispecerilor Î.S. „Moldelectrica” [...] sunt enumerate în „Distribuirea echipamentului sistemului energetic moldovenesc prin metoda administrării operative”. În corespundere cu pct. 4.6. subpct. 5.1. din Distribuirea echipamentului sistemului energetic moldovenesc prin metoda administrării operativi aprobată la 31.10.2011, distribuirea echipamentului sucursalei Nord-Vest, la substații 110 kV, barele colectoare și transformatoarele de tensiune 110 kV, transformatoarele de putere și protecția lor se află sub supra vegherea Serviciului Dispecerat Central. Urmează de reținut că, prin cererea nr. 66626 din 26.02.2024, anexată de însăși reclamat se atestă,

retragerea în rezervă a 2T pentru deconectarea în siguranță a 10B2T, iar prin înregistrările audio anexate, dispecerul de la filială solicită scoaterea pentru reparație a transformatorul 2T. Respectiv, nu poate fi reținut argumentul, interpretat și prezentat selectiv, al reclamantului expus la pct. 2.12.4. din cererea de chemare în judecată cu referire la întrerupător, or, a fost scos din funcțiune întregul transformator de la substația electrică Zastînca, echipament care se află sub supravegherea Serviciului Dispecerat Central, iar acest fapt urma a fi raportat de către angajații ultimului.

La fel, pârâta invocă că, potrivit pct. 1.1. din Instrucțiunea cu privire la examinarea și evidența deranjamentelor tehnologice în funcționarea centralelor și rețelelor electrice (termice) aprobată prin Ordinul Ministerului industriei și infrastructurii nr. 120 din 12.06.2006, prezenta instrucțiune conține indicațiile de bază privind examinarea, clasificarea și evidența deranjamentelor tehnologice în funcționarea instalațiilor energetice ale centralelor electrice și termice (inclusiv hidro), rețelelor electrice și termice de transport și distribuție.

Conform pct. 1.2 (lin.-1) din Instrucțiunea nominalizată supra, examinării și evidenței sunt supuse: cazurile de deteriorare a utilajului energetic de bază și a celui secundar, precum și a elementelor lui, care au avut loc sau depistat în timpul funcționării, reparațiilor, încercărilor, examinării lor periodice.

Pct. 1.3. din Instrucțiune prevede că, sarcinile de bază ale examinării și evidenței au scopul de a stabili pricinile și circumstanțele deranjamentului pentru elaborarea măsurilor organizatorice și tehnice de profilaxie în scopul prevenirii pe viitor a cazurilor similare.

Reieșind din prevederile normative expuse mai sus în coroborare cu circumstanțele cazului și probele anexate la prezenta, se constată că acționarea led – semnalizatorului „scăderea presiunii SF6” a întrerupătorului transformatorului 2T (10B2T) reprezintă un caz de deteriorare a elementelor utilajului energetic de bază și a celui secundar, care se încadrează în categoria de cazuri ce urmează a fi examinate și supuse evidenței în conformitate cu pct. 1.2 (lin-1) din Instrucțiunea cu privire la examinarea și evidența deranjamentelor tehnologice în funcționarea centralelor și rețelelor electrice [termice] aprobată prin Ordinul Ministerului Industriei și Infrastructurii nr. 120 din 12.06.2006. Pentru a fi examinat, supus evidenței și ulterior calificat, cazul urmează a fi raportat, ceea ce nu a fost îndeplinit de salariatul Pleșcan Eugeniu și colegul său de tură. În situația în care deteriorarea nu a fost raportată în corespundere cu Capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, aprobat la 20.06.2020, persoanele vizate, la caz salariații din tura din 26.02.2024, inclusiv Pleșcan Eugeniu au evitat: - reținerea la serviciu în conformitate cu prevederile Fișei postului (pct. 2.1.1) și pct. 258 din Regulamentul privind dirijarea prin

dispecerat a sistemului electroenergetic aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 316 din 09.11.2018; - constituirea Comisiei și participarea la examinarea cauzelor apariției deranjamentului tehnologic. Astfel, se conchide că este ușor să predai tura (serviciul) dacă nu raportezi vreun deranjament tehnologic. De asemenea, nu poate fi constatat deranjamentul tehnologic, dacă însăși dispecerii nu-l înregistrează în Registru și nu-l raportează corespunzător. Totodată, reclamantul își asumă de sine-stătător atribuțiile de calificare a gravității deteriorării echipamentului electric. Concluzia sa că, utilajul funcționa „în mod normal" contravine declarațiilor dispecerilor teritoriali expuse în înregistrările audio, precum și din cererea nr. 66626 din 26.02.2024, potrivit căreia reparația a fost prelungită până la data de 01.03.2024. Un echipament care funcționează „normal" nu poate fi scos din funcțiune pentru aproximativ 4 zile.

Mai mult, pârâta consideră abuzivă și judicioasă concluzia reclamantului prin care acesta afirmă că, odată ce nu a fost raportat deranjamentul tehnologic rezultă că el nu există. De fapt, aceasta reprezintă esența speței date. Este o poziție „bună" care determină scopul neîndeplinirii obligațiunii de raportare, și anume pentru a evita niște responsabilități suplimentare și consecințe în cazul raportării corespunzătoare.

În privința răspunsurilor prezentate de Agenția Națională de Reglementare în Energetică (în continuare ANRE), declară pârâta faptul că într-adevăr funcția de dispecer al sistemului electroenergetic național este realizată de operatorul sistemului de transport ale energiei electrice – Î.S. „Moldelectrica". De asemenea, autoritatea ce realizează atribuțiile de supraveghere energetică de stat este ANRE.

Totodată, Î.S. „Moldelectrica" nu neagă aplicabilitatea pct. 4.1. din Instrucțiunea cu privire la examinarea și evidența deranjamentelor tehnologice în funcționarea centralelor și rețelelor electrice (termice) aprobată prin Ordinul Ministerului Industriei și Infrastructurii nr. 120 din 12.06.2006, privind înștiințarea operativă autorității ce îndeplinește atribuțiile de supraveghere energetică de stat. Însă, înștiințarea ANRE este viciată, în cazul în care Serviciul Central de Dispecerat, care reprezintă o autoritate de decizie, a cărui dispecer este reclamantul Pleșcan Eugeniu nu a raportat conducerii Î.S. „Moldelectrica" despre deranjamentul tehnologic, care la rândul său a fost în imposibilitate, din necunoaștere, de a informa ANRE. Respectiv, neinformarea ANRE este la fel generată de inacțiunea dispecerilor Serviciului Central de Dispecerat, care reprezintă veriga cea mai înaltă a structurii ierarhice unitare din conducerea operativă și tehnologică a sistemului electroenergetic din Republica Moldova.

Cu referire la legalitatea Ordinului nr. 181 din 28.03.2024, pârâta notează că, având în vedere argumentele indicate în referința inițială prezentată în ședința de judecată petrecută la data de 24.09.2024, Î.S. „Moldelectrica" remarcă suplimentar următoarele: Potrivit pct. 3.1.4. din Ordinul nr. 181 din 28.03.2024, Î.S. „Moldelectrica" a ordonat:

pentru admiterea încălcărilor în procesul de producere, premiul pentru luna februarie 2024 nu se va calcula: [...] dlui Eugeniu Pleșcan, dispecer dispeceratul sistemului electroenergetic național, pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe 26.02.2024la SE Zastînca 110-10 к V, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativa SCO, capitolul B. Potrivit Capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, aprobat la 20.06.2020, „Despre producerea deranjamentului tehnologic, personalul operativ de dispecerat inferior al subiecților sistemului energetic moldovenesc este obligat să raporteze imediat șefului operativ superior și așa mai departe conform ierarhiei operative (în funcție de natura subordonării, autoritatea căreia îi este atribuit echipamentul pentru administrare, gravitatea încălcării și consecințele acesteia). Dispecerii teritoriali [...] în timpul lichidării deranjamentelor tehnologice în sistemul energetic sunt obligați să mențină comunicarea cu dispecerul energetic central (SCD), să-l informeze despre procesul de lichidare a deranjamentului tehnologic la întreprinderea sa, să furnizeze informațiile necesare în timp util și să respecte cu strictețe indicațiile dispecerului central. Fără a reține lichidarea deranjamentului tehnologic, dispecerul Serviciului central de dispecerat este obligat să raporteze pe scurt conducerii Serviciului central de dispecerat, dispecerului superior, directorului tehnic al Î.S. „Moldelectrica”, directorului general al Î.S. „Moldelectrica”, șeful Serviciului fiabilitate, sau adjuncțiilor lor.

Urmează de reținut că, dispecerii teritoriali au sesizat autoritatea superioară centrală de dispecerat, adică Serviciul central de dispecerat, din care face parte Pleșcan Eugeniu, și care la rândul său urma să informeze pe scurt conducerea Î.S. „Moldelectrica”. Respectiv, au fost respectate prevederile Capitolului B din Regulamentul menționat supra, și nu se atestă necesitatea necalculării premiului lunar angajaților din Sucursala Nord-Vest, motiv pentru care solicităm respingerea argumentelor reclamantului invocate în acest sens.

În același timp, pârâta remarcă că, conform pct. 2 din Regulamentul privind premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice aprobat prin Ordinul nr. 260 din 23.07.2013 [cu modificările ulterioare operate prin Ordinele nr. 160 din 09.06.2015, nr. 190 din 21.07.2015, nr. 284 din 28.05.2018 și nr. 597 din 18.10.2023], premierea prin prezentul Regulament se introduce pentru a spori interesul salariaților în: asigurarea fiabilității funcționării utilajului întreprinderii; realizarea programului de reutilare și reconstrucție a obiectelor energetice; îmbunătățirea indicatorilor tehnico-economici și ecologici; ș. a.

Potrivit pot. 5 din Regulamentul menționat supra, [...] deplinătatea premiei plătite angajaților Î.S. „Moldelectrica” depinde de prezența încălcărilor și deficiențelor în

activitate. Lista încălcărilor și deficiențelor este indicată în anexa nr. 1, capitolul II.

Anexa 1, Capitolul II din Regulament prevede lista deficiențelor în producere, pentru care salariații Î.S. „Moldelectrica" pot fi lipsiți complet sau parțial de premiu.

Pct. 1 din Anexa 1, Capitolul II al Regulamentului de premiere prevede: neexecutarea, executarea cu întârziere sau necalitativă a actelor legislative și normative ale Republicii Moldova, a ordinelor, dispozițiilor, indicațiilor, instrucțiunilor emise de organele superioare de stat și de conducere ale Î.S. „Moldelectrica”.

Respectiv, menționează pârâta că, neraportarea despre deranjamentul tehnologic în condițiile Capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, constituie temei de neacordare a premiului în sensul pct. 1 din Anexa 1, Capitolul II al Regulamentului de premiere.

Totodată, pârâta consideră defectuoasă folosirea de către reclamant a lexemelor și prevederilor legislative cu privire la sancțiunile disciplinare, or, necalcularea premiului nu constituie o sancțiune, ci, neconstatarea de către angajator a întrunirii de către salariat a condițiilor pentru acordarea premiului prevăzute la pct. 12 (cu modificările ulterioare pct. 10) din Regulamentul de premiere. De asemenea, Codul muncii la art. 203 condiționează acordarea premiului, și anume pentru succese în muncă. Îndeplinirea nemijlocită a obligațiilor de muncă prevăzute de contractul individual de muncă și fișa postului, reprezintă temei pentru achitarea salariului de funcție, care în corespundere cu prevederile art. 137 Codul muncii, art. 2 din Legea 847 din 14.02.2002 și Hotărârea de Guvern nr. 743 din 11.06.2002, a fost achitat reclamantului de către pârât în totalitate.

Reiterează pârâta că, în salariu nu se includ adaosurile, sporurile, plățile de stimulare și compensare, iar cuantumul acestuia se garantează salariaților numai cu condiția executării de către ei a obligațiilor (normelor) de muncă în orele de program stabilite de legislația în vigoare, (art. 131,136, Codul muncii, art. 21 HG nr. 743 din 11.06.2002).

Astfel, pârâta insistă asupra precizării faptului că salariatului Pleșcan Eugeniu, pentru luna februarie 2024, i-a fost achitat în totalitate salariul calculat în dependență de funcția deținută (calificare și specificul muncii), munca în condiții speciale (de noapte, pentru munca prestată în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare), precum și în dependență de vechimea în muncă a acestuia.

Subsecvent, menționează că argumentul reclamantului Pleșcan Eugeniu cu referire la vechimea sa în muncă în sistemul electroenergetic, este luat în considerare la calcularea salariului de funcție lunar, și nu constituie unicul și cel mai relevant criteriu care-i garantează în mod nemijlocit/lunar acordarea premiului. În această ordine de idei, Î.S. „Moldelectrica” remarcă faptul legalității Ordinului nr. 181 din 28.03.2024. Temeiul necalculării premiului este neexecutarea Capitolului B din Regulamentul privind

rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, aprobat la 20.06.2020, care se încadrează în Pct. 1 din Anexa 1, Capitolul II al Regulamentului privind premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica”. Respectiv, cerința reclamantului Pleșcan Eugeniu privind achitarea premiului pentru luna februarie în mărime de ***** lei, urmează a fi respinsă ca nefondată.

Cu referire la prejudiciul moral, pârâtul consideră neîntemeiată cerința reclamantului privind repararea prejudiciului moral, or, salariatului Pleșcan Eugeniu i-a fost achitat salariul în mărime deplină. Premiul a cărei componentă din salariu nu este obligatorie, nu poate constitui o așteptare reală lunară, în cazul în care se exercită strict atribuțiile de funcție prevăzute de contractul individual de muncă și fișa de post, iar unele sunt executate în mod defectuos. Totodată, Î.S. „Moldelectrica” regretă pentru situația familiară în care se află salariatul, însă aceasta nu constituie criteriu în baza căruia poate fi calculat premiul. Pentru astfel de situații există reglementările Contractului colectiv de muncă și Comitetului Sindical al Î.S. „Moldelectrica”. De asemenea, nu pot fi reținute declarațiile salariatului Pleșcan Eugeniu cu privire la împrumuturile mijloacelor bănești de la rude, or, acestea poartă un caracter declarativ, fiind lipsite de substrat probator. Având în vedere că premiul nu reprezintă un element definitoriu al salariului, neacordarea acestuia nu poate fi considerată umilință, ci, dimpotrivă atragerea atenției salariatului la îmbunătățirea activității sale de muncă. Menționăm că, lunar nu se calculează premiile și altor salariați, iar Pleșcan Eugeniu nu este singurul.

Conform pct. 260 din Hotărârea ANRE nr. 316/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind dirijarea prin dispecerat a sistemului electroenergetic, pentru exercitarea unei funcții de comandă operațională în SE personalul trebuie să îndeplinească condiții de studii, de stagiu în operarea instalațiilor energetice, de sănătate și aptitudini psihice necesare pentru realizarea obiectivelor dirijării prin dispecerat a SE.

Potrivit pct. 1.7. Fișei postului pentru Dispecer al dispeceratului sistemului electroenergetic național, lucrătorul angajat din nou în funcția de D SCO trebuie să treacă un examen medical, testarea psihologică profesională [...].

În această ordine de idei, conchide pârâta că obținerea, angajarea și deținerea funcției de Dispecer al dispeceratului sistemului electroenergetic național, care reprezintă veriga cea mai înaltă a structurii ierarhice unitare din conducerea operativă și tehnologică a sistemului electroenergetic din Republica Moldova (pct. 1.6. Fișa postului), întrunește în mod obligatoriu o stabilitate emoțională ridicată și o rezistență psihologică avansată, care este verificată la angajare. Mai mult, deși situația geopolitică este una inedită, Dispecer al dispeceratului sistemului electroenergetic național este pregătit profesional și psihologic pentru astfel de evenimente și ține nemijlocit de atribuțiile sale de serviciu. Lipsa criteriului psihologic ar pune la îndoială potrivirea salariatului pentru funcția de

Dispecer al dispeceratului sistemului electroenergetic național, or, acesta constituie un atribut obligatoriu în exercitarea funcției.

Referitor la declarațiile reclamantului precum că, colegii au pus la îndoială profesionalismul și reputația sa, Î.S. „Moldelectrica" le consideră declarative și nu corespund realității, or, acestea constituie interpretări personale, ce nu pot fi stabilite ca veridice. Pleșcan Eugeniu până în prezent activează în regim obișnuit, cu achitarea salariului corespunzător, inclusiv a premiilor.

Cu privire la remiterea prin rețea internă a Ordinului contestat, pârâta informează că, Î.S. „Moldelectrica" transmite actul intern doar șefilor nemijlociți ai Serviciului din care face parte angajatul, pentru ai fi adus la cunoștință. Din păcate răspândirea informației nu este sub controlul angajatorului, în special când salariatul vizat în ordin singur poate disemina informația în colectiv. Faptul transmiterii informației/actelor interne deținute de Î.S. „Moldelectrica" de însăși reclamant se confirmă prin, extragerea de pe serverul angajatorului a documentelor interne (în copii) și transmise avocatului său pentru certificare că corespunde originalului.

Conform art. 2037 alin. (1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Reieșind din circumstanțele cauzei, afirmațiile reclamantului și probele anexate, sau mai bine spus lipsa lor, pârâtul consideră solicitarea dlui Pleșcan Eugeniu privind încasarea prejudiciului moral, nefondată, iar cuantumul acestuia neargumentat.

În conformitate cu prevederile art. 26, 117, 118, 130, 240-241 CPC, Î.S. „Moldelectrica" solicită respingerea în totalitate a cererii de chemare în judecată depusă de Pleșcan Eugeniu privind anularea pct. 3.1.4. din Ordinul nr. 181 din 28.03.2024, încasarea premiului pentru luna februarie 2024, încasarea prejudiciului moral, aducerea la cunoștință a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată și de asistență juridică, ca neîntemeiată. (f.d. 104-113, vol. I)

Reprezentantul intervenientului accesoriu – Comitetului Sindical Î.S. „Moldelectrica", în ședințele de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, fiind citat în modul prevăzut de lege (f.d. 73, 102, 202A, 203, 204, vol. I).

Totodată, *prin referința depusă la 28 octombrie 2024*, președintele Comitetului Sindical Î.S. „Moldelectrica", Serghei Kaukin a specificat că, Poziția comitetului sindical al Î.S. „Moldelectrica" cu privire la procesul judiciar al salariatului Pleșcan Eugeniu privind anularea deciziei administrației Î.S. „Moldelectrica" de a nu plăti premiul pentru rezultatele activității de producție în februarie 2024 este următoarea:

Comitetul sindical consideră că, înainte de a lua decizia de a nu plăti premiul salariatului Pleșcan Eugeniu, nu au fost respectate procedurile necesare, și anume nu a fost efectuată o investigație asupra circumstanțelor relevante pentru caz. Decizia de a priva de premiul lunar în mărime de 100% trebuie să fie justificată prin existența unor consecințe grave, cauzate de acțiuni greșite ale angajatului (accident de muncă, deteriorarea echipamentului, deconectarea echipamentului care a dus la întreruperea alimentării cu energie electrică a consumatorilor sau la încălcarea regimului normal de funcționare al sistemului electroenergetic sau al sistemelor energetice ale țărilor vecine). Comitetul sindical și-a exprimat poziția în scris, semnată de președintele comitetului sindical, Kaukin Serghei, în Fișa de coordonare a proiectului documentului organizatoric și de dispoziție „Cu privire la premierea angajaților întreprinderii pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024”, la data de 28.03.2024, unde a menționat că organul sindical aprobă textul Ordinului nr. 181 din 28.03.2024, cu excepția punctului 3.1, care se referă la decizia de a nu plăti premiul angajatului Pleșcan Eugeniu. Cu toate acestea, administrația Î.S. „Moldelectrica” a ignorat opinia exprimată în scris a organului sindical la emiterea Ordinului nr. 181 din 28.03.2024. După primirea solicitării scrise din partea angajaților Serviciului Central de Dispecer către comitetul sindical, președintele comitetului, Kaukin Serghei, a adresat în data de 03.04.2024 o scrisoare Directorului general interimar al Î.S. „Moldelectrica”, Aparatu Sergiu, în care a prezentat poziția comitetului sindical și a subliniat că retragerea premiului de 100% trebuie să fie justificată serios (accident de muncă, deteriorare sau deconectare a echipamentului din cauza acțiunilor angajatului). În acest context, o sancțiune nejustificată duce la tensiune psihologică, nervozitate și lipsă de încredere în colectivul Serviciului Central de Dispecer. De asemenea, s-a subliniat necesitatea desfășurării unei anchete minuțioase și corecte, pentru care ar trebui constituită o comisie cu participarea specialiștilor relevanți și a reprezentanților sindicali. Problema retragerii premiului angajatului Pleșcan Eugeniu poate fi soluționată doar după finalizarea procedurilor de anchetă în cadrul comisiei desemnate. Această solicitare a fost ignorată de administrație, comisia nu a fost desemnată, iar ancheta nu a fost efectuată.

Mai remarcă intervenientul accesoriu că, în ceea ce privește caracterizarea angajatului Pleșcan Eugeniu, comitetul sindical consideră că acest angajat este un specialist înalt calificat și responsabil, având o vastă experiență, cunoștințe și abilități. Pe parcursul activității lui îndelungate, a fost răsplătit de mai multe ori cu mulțumiri și stimulente.

Adresându-se instanței, comitetul sindical al întreprinderii confirmă poziția deja exprimată în documentele menționate mai sus. Consideră că nu au fost respectate procedurile necesare înainte de emiterea ordinului de a priva de premiul. De asemenea,

subliniază că toate aspectele legate de plata premiului lunar sunt reglementate de documentul „Regulament cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice”, semnat de administrația întreprinderii și președintele comitetului sindical. Cerințele acestui regulament nu au fost respectate la adoptarea deciziei de a nu plăti premiul angajatului Pleșcan Eugeniu.

Menționează intervenientul accesoriu că, având în vedere că, la luarea deciziei de a priva de premiu angajatul Pleșcan Eugeniu nu au fost respectate procedurile necesare, organul sindical solicită instanței anularea deciziei de a nu plăti premiul pentru luna februarie 2024 angajatului menționat. (f.d. 207-208, vol. I)

Aprecierea instanței de judecată

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și ținând cont de probatoriul administrat şi legislația pertinentă, instanţa de judecată consideră că, cererea chemare în judecată depusă de Pleșcan Eugeniu către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical Î.S. „Moldelectrica” privind anularea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024, obligarea calculării și achitării premiului, încasarea prejudiciului moral, obligarea aducerii la cunoștința salariaților a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) al Codului de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Reieșind din prevederile art. 348 din Codul muncii, se reține că, jurisdicția muncii are drept obiect soluționarea litigiilor individuale de muncă și conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective și individuale de muncă, a convențiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum și soluționarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.

Reieșind din pretențiile deduse judecății și temeiul de drept invocat de către reclamant, instanța de judecată concluzionează că, raportul juridic material-litigios dintre părți este prezumat în materia raporturilor individuale de muncă dintre salariat și angajator.

Din materialele cauzei se constată că, în calitate a angajat al Î.S. „Moldelectrica", reclamantul Pleșcan Eugeniu, la ***** a semnat fișa postului pentru funcția de dispecer în dispeceratul Sistemului Electroenergetic Național al Î.S. „Moldelectrica", aprobată la 21.03.2023. (f.d. 114-119, vol. I)

Prin ordinul Î.S. „Moldelectrica" nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, în conformitate cu Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica" pentru rezultatele de bază ale activității economice, aprobat de către conducătorul întreprinderii la data de 23.07.2013 și luând în considerație realizarea indicatorilor de bază pentru luna februarie 2024, *s-a ordonat*: [...] 3. Pentru admiterea încălcărilor în procesul de producere, premiul pentru luna februarie 2024 nu se va calcula: 3.1. Angajaților Aparatului întreprinderii: 3.1.4. Dlui Serghei Balaban, dispecer superior dispeceratul sistemului electroenergetic național și dlui Eugeniu Pleșcan, dispecer dispeceratul sistemului electroenergetic național, pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe 26.02.2024 la SE Zastînca 110-10 kV, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, capitolul B. (f.d. 17-17 verso, vol. I)

La 2 aprilie 2024, mai mulți angajați din cadrul Î.S. „Moldelectrica", printre care și reclamantul Pleșcan Eugeniu, s-au adresat cu scrisoare către Directorul general și către Președintele Comitetului Sindical al Î.S. „Moldelectrica" (înregistrată cu nr. 113-09), prin care au solicitat a exclude pct. 3.1. din ordinul nr. 181 din 28.03.2024 (punctul care se referă la decizia de a nu plăti premiul pentru rezultatele de bază ale activității economice pentru 6 lucrători ai serviciului Central de Dispecer). (f.d. 18-19, vol. I)

Prin răspunsul nr. 46-39/910 din 26 aprilie 2024, Î.S. „Moldelectrica" a informat

pe Veaceslav Ignatov, Alexandr Sinhani, Serghei Balaban, Eugeniu Pleșcan, precum și președintele Comitetului Sindical al Î.S. „Moldelectrica”, referitor la faptul că, nr. 113-09 din 02.04.2024 și nr. 1127 09 din 03.04.2024, potrivit art. 137 alin. (1) Codul muncii, angajatorul este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri și sporuri la salariul de bază, alte plăți de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților. Potrivit pct. 4.5 din Contractul colectiv de muncă al Î.S. „Moldelectrica”, în scopul sporirii cointeresării materiale a angajaților în rezultatele muncii la întreprindere se aplică Regulamentul cu privire la premierea pentru rezultatele de bază ale activității economice, aprobat de directorul general de comun acord cu comitetul sindical. Se reține că, la Î.S. „Moldelectrica” se aplică salarizarea muncii în baza sistemului tarifar de salarizare. Respectiv, la stabilirea salariului nu se includ sporuri, suplimente, adaosuri sau premii trimestriale/semestriale, or acestea constituie plăți de stimulare oferite de angajator în cazul desfășurării de către salariați a activității performante și conform criteriilor de aplicare prevăzute în Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice aprobat prin ordinul nr. 260 din 23 iulie 2013 (cu ulterioarele modificări), în această ordine de idei, se precizează faptul că acordarea premiilor salariaților constituie un drept și nu o obligație a angajatorului, iar pentru atribuirea acestora, salariații urmează să îndeplinească anumiți indicatori. Din acest considerent, prestarea unei munci de înaltă productivitate reprezintă elementul prioritar în acordarea unor stimulări suplimentare (premii) la salariul stabilit în mod echitabil tuturor angajaților, inclusiv lui Veaceslav Ignatov, Alexandr Sinhani, Victor Muntean, Serghei Balaban, Eugen Pleșcan. Respectiv, privarea de premii a angajaților vizați nu constituie o sancțiune disciplinară, ci o consecință a deficiențelor de producere admise în activitatea lor muncă. Subsecvent, se informează că Î.S. „Moldelectrica” în calitate de angajator, pe lângă evaluarea îndeplinirii indicatorilor de premiere a salariaților, va depune diligența maximă în vederea asigurării disciplinei muncii în unitate și va lua în considerare prevederile legale cu referire la aplicarea sancțiunilor disciplinare și consecințele acestora în cazul abaterilor disciplinare admise de salariați. Cu referire la constituirea unei comisii, se comunică faptul că în cazul dat nu este un conflict colectiv de muncă în sensul art. 357 alin. (1) Codul muncii, motiv pentru care se respinge propunerea organului sindical în acest sens. (f.d. 21-21 verso, vol. I)

Ne fiind de acord cu ordinul nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, la 10 septembrie 2024, Pleșcan Eugeniu, prin intermediul avocatului Scoric Vera, a depus cerere de chemare în judecată către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical ÎS „Moldelectrica” privind anularea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024, obligarea calculării și achitării premiului, încasarea prejudiciului moral,

obligarea aducerii la cunoștința salariaților a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 4-15, vol. I)

*Referitor la pretențiile reclamantului privind anularea ordinului ordinul nr. 181 din 28 martie 2024 și obligarea calculării și achitării premiului pentru luna februarie 2024, în sumă de ***** lei, instanța de judecată reține următoarele*.

Potrivit art. 1 din Codul muncii, remunerația reprezintă retribuția bănească care include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcţiei), precum şi toate adaosurile, sporurile, premiile şi alte plăti de stimulare şi compensare acordate salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă pentru munca prestată.

Conform art. 9 alin. (1) lit. f) din Codul muncii, Salariatul are dreptul: f) la informarea deplină şi veridică, anterior angajării sau transferării într-o altă funcţie, privind condiţiile de activitate, în special privind condiţiile de retribuire a muncii, inclusiv salariul funcţiei sau cel tarifar, suplimentele, premiile şi ajutoarele materiale (în cazul în care acestea fac parte din sistemul de salarizare al unității), periodicitatea achitării plăţilor şi criteriile utilizate pentru stabilirea nivelurilor de salarizare.

Potrivit art. 137 al Codului muncii, (1) Angajatorul este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri şi sporuri la salariul de bază, alte plăti de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților. Sistemele indicate pot fi stabilite şi prin contractul colectiv de muncă. (2) Modul şi condiţiile de aplicare a plăţilor de stimulare şi de compensare în unitățile din sectorul bugetar se stabilesc prin lege şi prin alte acte normative.

În corespundere cu prevederile pct. 2 al Regulamentului cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica” pentru rezultatele de bază ale activității economice aprobat prin ordinul nr. 260 din 23 iulie 2013, în conformitate cu prezentul Regulament premierea se pune în aplicare pentru a spori interesul angajaților în: - asigurarea fiabilității funcționării utilajelor.

Conform pct. 5 din Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica”, indicatorii de premiere pentru toate categoriile de lucrători ai Î.S. „Moldelectrica” sunt indicați în anexa nr. 1 capitolul I a prezentului Regulament. Totodată, deplinătatea premiului plătit lucrătorilor Î.S. „Moldelectrica” depinde de prezența încălcărilor și deficiențelor de producție, lista cărora este indicată în anexa nr. 1 capitolul II.

În corespundere cu pct. 1 din capitolul II al Anexa nr. 1 din Regulamentul nominalizat, se stabilește în calitate de încălcare și deficiență în producere, pentru care angajații Î.S. „Moldelectrica” pot fi lipsiți complet sau parțial de premiu – Neexecutarea sau executarea cu întârziere a actelor legislative și normative ale Republicii Moldova, a ordinelor, dispozițiilor, indicațiilor, instrucțiunilor emise de organele superioare și de

conducerea Î.S. „Moldelectrica”.

Potrivit pct. 20 din Regulamentul cu privire la premiere, la admiterea neglijențelor și încălcărilor de producție indicate în anexa nr. 1 capitolul II, salariații întreprinderii pot fi lipsiți de plata premiilor în întregime sau parțial. Propunerile privind cercul persoanelor și cuantumul reducerii premiilor sunt înaintate de către șefii de direcții, șefii de servicii și secții ale aparatului Î.S. „Moldelectrica”, directorii filialelor.

Așadar, instanța notează că, potrivit Fișei de coordonare a proiectului documentului organizatoric și de dispoziție, cu privire la premierea angajaților întreprinderii pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, proiectul fiind coordonat de vice-directorul general, directori și șefii de servicii și unde la rubrica: „Observații și completări”, este menționată propunerea: „de a exclude pct. 3.1.2. și 3.1.4, iar pentru pct. 3.1.1 și 3.1.3 de redus premiul la 50%, iar la rubrica”: „Concluzia autorului proiectului”, se indică propunerea: „Ca urmare a analizei propunerilor DMR, se consideră justificat de a lăsa ordinul fără modificări” și propunerea: „Cu excepția pct. 3.1., fiind necesare desfășurarea anchetei pe cazul dat.”. (f.d. 22, vol. I)

Potrivit cererii nr. 59 din 26 februarie 2024, la Substația Zastînca, pentru echipamentul – 2T, 10V2T, s-a solicitat trecerea în rezervă 2T pentru deconectarea în siguranță a 10V2T (tensiune joasă SF6). (f.d. 25; 156-157, vol. I)

Prin scrisoarea adresată la 3 aprilie 2024, de președintele Comitetului Sindical al Î.S. „Moldelectrica”, directorului general interimar al Întreprinderii de Stat „Moldelectrica”, s-a specificat că, pedepsirea angajaților întreprinderii sub forma de lipsire de premiul lunară în mărime de 100%, ar trebui să fie justificată, fiind necesară numirea unei comisii cu implicarea specialiștilor relevanți și a reprezentanților sindicatului, și efectuarea unei investigații amănunțite și corecte. (f.d. 145-146, vol. I)

În speță, instanța de judecată remarcă că, reieșind din ordinul nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, reclamantului i s-a imputat neexecutarea capitolului B din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central în energetică al SCD Î.S. „Moldelectrica”, aprobat la 24.06.2020, care prevede că: „Personalul subordonat de dispecerat operativ al subiecților sistemului energetic moldovenesc este obligat să raporteze imediat orice încălcare tehnologică care a avut loc managerului operativ superior și așa mai departe conform ierarhiei operative (în funcție de natura subordonării, afilierea operativă a echipamentul, gravitatea defecțiunii și consecințele acesteia). Dispecerii energetici teritoriali ai sucursalelor Operatorilor Rețelelor de Transportare (denumiți în continuare DET), DET al „GK Dnestrenergo”, Premier Energy (PE), dispecerii centralelor electrice locale (DCEL (dispeceri ai centralelor electrice locale), STS (Supraveghetor tură stație)) în timpul eliminării unui deranjament tehnologic în

sistemul energetic sunt obligați să mențină comunicarea cu dispeceratul energetic central (DEC), să-l informeze despre progresul eliminării deranjamentului tehnologic la întreprinderea proprie, să furnizeze informațiile necesare în timp util și să respecte cu strictețe ordinele DEC. Fără a tărăgăna eliminarea deranjamentelor tehnologice, DEC este obligat să raporteze pe scurt despre situația creată conducerii SCD (Serviciului Central de Dispecer), dispecerului șef, directorului tehnic al întreprinderii de Stat „Moldelectrica", șefului Serviciului de Fiabilitate sau adjuncților acestora. Lista persoanelor sesizate depinde de natura deranjamentelor tehnologice. În dependență de situația creată, DEC poate informa personalul operativ al sistemului energetic adiacent și/sau personalul operativ inferior al sistemului energetic moldovenesc despre deranjamentul tehnologic survenit.".

Concomitent, conform ordinului contestat prin prezenta cererea de chemare în judecată, s-a indicat expres că, pentru admiterea încălcărilor în procesul de producere, premiul pentru luna februarie 2024 nu se va calcula reclamantului Eugeniu Pleșcan, dispecer dispeceratul sistemului electroenergetic național, pentru neinformarea serviciului fiabilitate despre deranjamentul tehnologic avut loc pe 26.02.2024 la SE Zastînca 110-10 kV, în conformitate cu Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central operativ al SCD, capitolul B.

În context, instanța consideră relevante prevederile pct. 23 și 24 din Regulamentul cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica" pentru rezultatele de bază ale activității economice, aprobat prin ordinul nr. 260 din 23 iulie 2013, care prescriu că, pct. 23. Personalul vinovat de admiterea incidentelor la locurile de muncă este lipsit de premii, în baza rezultatelor investigațiilor făcute a incidentelor respective. Informația despre angajați ce au admis incidente în luna raportată, precum și cuantumul propus de reducere a premiilor, este întocmită de serviciul de fiabilitate și tehnica securității al Î.S. „Moldelectrica". Pct. 24. Informația privind îndeplinirea indicatorilor de premiere, precum și propunerile de lipsire integrală sau parțială a personalului întreprinderii de premii, se prezintă de șefii serviciilor, secțiilor aparatului Î.S. „Moldelectrica", de directorii filialelor cel târziu până la data de 15 a lunii ulterioare celei de raportare în secția de planificare economică a întreprinderii.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse, precum și ținând cont de prevederile legale enunțate, se atestă că, deși pârâta a menționat în referințele depuse și a susținut în cadrul ședințelor de judecată că, privarea reclamantului de premiul bănesc pentru luna februarie 2024 nu a constituit o sancțiune disciplinară, ci o consecință a deficiențelor de producere admise în activitatea de muncă, însă în textul ordinului contestat este specificat că premul reclamantului Pleșcan Eugeniu nu va fi calculat pentru admiterea încălcărilor în procesul de producere.

Totodată, se reține că, careva acte care să conforme și să stabilească încălcările admise de către reclamant, pentru care ultimului nu i-a fost achitat premiul pentru luna februarie 2024, nu au fost prezentate instanței de judecată.

Mai mult, în ordinul nr. 181 din 28 martie 2024, nu este menționat faptul dacă încălcările comise de către reclamant au fost stabilite în baza rezultatelor investigațiilor efectuate de către Î.S. „Moldelectrica", nefiind prezentată nici informația despre angajații ce au admis incidente în luna raportată, precum și cuantumul propus de reducere a premiilor, întocmită de serviciul de fiabilitate și tehnica securității al Î.S. „Moldelectrica".

Prin urmare, necătând la faptul că, conform prevederilor Regulamentului cu privire la premierea angajaților Î.S. „Moldelectrica" pentru rezultatele de bază ale activității economice, personalul vinovat de admiterea incidentelor la locurile de muncă este lipsit de premii, în baza rezultatelor investigațiilor făcute a incidentelor respective, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a stabilit cu certitudine că, în cazul în speță, referitor la deranjamentul tehnologic produs la 26 februarie 2024, investigații nu au fost făcute, iar argumentul pârâtei precum că nu s-au făcut cercetări cu privire la acest incident din motiv că reclamantul nu a informat serviciul de fiabilitate despre deranjamentul tehnologic, nu poate fi reținut de instanță, așa cum Regulamentul prevede expres obligativitatea angajatorului de efectua investigația fără a fi impuse careva condiții în acest sens.

La capitolul A din Regulamentul privind rapoartele operative ale dispecerului central în energetică al SCD Î.S. „Moldelectrica", aprobat la 24.06.2020, se specifică Lista deranjamentelor tehnologice: 1.1. Accident – o întrerupere în funcționarea sau distrugerea echipamentelor și dispozitivelor unei instalații electrice sau termice, care duce la o schimbare radicală a parametrilor modului de funcționare sau a parametrilor de alimentare cu energie electrică sau termică a consumatorilor din cauza funcționării necorespunzătoare, din cauza distrugerii structurilor și în cazul unei explozii necontrolate și (sau) eliberării de substanțe periculoase; 1.2. Accident în sistemul de energie electrică – pierderea unor surse individuale de energie electrică sau termică sau a unor instalații individuale importante ale rețelei de transportare, care se caracterizează prin valoarea parametrilor modului în afara limitelor acceptabile, sau prin fluctuații de amplitudini mari, care pot periclita funcționarea paralelă a obiectelor sistemului; 1.3. Accident pe scară largă în sistemul de energie electrică – un accident în sistemul de energie electrică care a dus la sistarea alimentării cu energie a consumatorilor în orice zonă a sistemului de alimentare sau a întregului sistem în ansamblu.

Instanța reiterează că, reieșind din cererea nr. 59 (num. CCD 66626) din 26 februarie 2024, se atest că, la Substația Zastînca, pentru echipamentul – 2T, 10V2T, s-a solicitat trecerea în rezervă 2T pentru deconectarea în siguranță a 10V2T (tensiune joasă SF6). Respectiv, dat fiind faptul că, cererea privind retragerea în rezervă a

echipamentului nu poate fi apreciată ca fiind un raport privind producerea unui deranjament tehnologic, reclamantul nu a primit careva informații operative privind producerea deranjamentului tehnologic despre care urma a informa serviciul fiabilitate.

Mai mult ca atât, instanța consideră imperios de a specifica că, defecțiunile la transformator au fost constatate ulterior emiterii ordinului contestat, fapt care rezultă din scrisoarea adresată de către SIMENS la 31 octombrie 2024 cu anexele (f.d. 236-253, vol. I), pe când de fapt inițial urmau a fi constatate defecțiunile și încălcările admise de către reclamant, precum și legătura directă dintre acțiunile/inacțiunile reclamantului și defecțiunile stabilite și deranjamentul tehnologic produs.

Cât privește înregistrările audio, prezentate de către pârâta Î.S. „Moldelectrica" și cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța le consideră irelevante, or, acestea sunt discuțiile purtate dintre doi angajați ai Î.S. „Moldelectrica" din 26 februarie 2024, din care rezultă că transformatorul a fost a fost scos pentru reparație, dar care nu confirmă admiterea încălcărilor de către reclamant și neinformarea serviciului de fiabilitate despre deranjamentul tehnologic.

În același timp, instanța va aprecia critic explicațiile scrise de Apostoliuc R. și Hmelenco D. din 4 aprilie 2024, care au fost anexate la dosar de către reclamant, or nu sunt clare circumstanțele în cadrul cărora aceste explicații au fost întocmite și care a fost scopul întocmirii acestora (f.d. 152-153; 154-155, vol. I). Astfel, necătând la faptul că sunt adresate directorului general al Î.S. „Moldelectrica", explicațiile nu conțin numărul și data înregistrării la Î.S. „Moldelectrica", or, reprezentantul pârâtului a menționat că astfel de explicații nu au ajuns la Î.S. „Moldelectrica" și nu au fost examinate pentru a se expuse referitor la conținutul acestora. Prin urmare, veridicitatea acestora nu poate fi confirmată de către instanța de judecată.

Cât privește extrasele din Registre prezentate de către reclamantul Pleșcan Eugeniu în copii (f.d. 159-161; 162-364, vol. I), instanța de judecată le consideră irelevante, deoarece copiile nu sunt certificate în modul prevăzut de lege, precum și nu se cunoaște din care anume registre aceste copii au fost extrase și care anume circumstanțe se confirmă prin ele.

În concluzie, în situația în care s-a stabilit cu certitudine netemeinicia și ilegalitatea ordinului emis în privința reclamantului, se constată că, ordinul Î.S. „Moldelectrica" nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, prin care reclamantului Pleșcan Eugeniu nu i-a fost calculat premiul pentru luna februarie 2024, urmează a fi anulat.

Concomitent, dat fiind faptul că s-a stabilit netemeinicia și ilegalitatea ordinului Î.S. „Moldelectrica" nr. 181 din 28 martie 2024, urmează a fi admisă și cerința reclamantului cu privire la obligarea Întreprinderii de Stat „Moldelectrica" să calculeze și

să-i achite reclamantului Pleșcan Eugeniu premiul pentru luna februarie 2024 în mărime de ***** lei, or reieșind din extrasul din contul personal elaborat la 02.04.2024 în privința reclamantului Pleșcan Eugeniu, ultimului nu i-a fost achitată suma de ***** lei. (f.d. 70, vol. I)

În privința solicitării reclamantului de a obliga Î.S. „Moldelectrica" de a duce la cunoștința tuturor salariaților a hotărârii emise în cauza dată, instanţa o consideră nefondată și urmează să o respingă, or, reclamantul nu a demonstrat aducerea la cunoștința tuturor angajaților de către Î.S. „Moldelectrica" a ordinului nr. 181 din 28 martie 2024 și, respectiv, pârâta nu poate fi obligată să aducă la cunoștință hotărârea judecătorească emisă pe caz.

Cât privește cerința reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța specifică următoarele.

Conform art. 2036 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit prevederilor art. 2037 alin. (1) al Codului civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Instanța relevă că prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea şi reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie şi personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor).

Totodată, se remarcă că, obligația de a demonstra faptul cauzării reale a prejudiciului moral (suferințelor fizice sau psihice suportate) o exercită partea care se consideră vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice şi să probeze concret, prin ce sau manifestat aceste prejudicieri şi legătura de cauzalitate a acestora cu acțiunile părții pârâte.

Însă, în acest sens, se indică că prejudiciul moral este o modalitate de răspundere a angajatorului către angajat și este consecință pentru acționarea necorespunzătoare la concediere/demitere/eliberare din funcție. Or, aceste sume sunt consecințe de drept și nu un prejudiciu în sensul direct al cuvântului, care ar implica și necesita demonstrarea lui cuantificată, iar solicitările referitor la aceste sume nu pot impune anumite condiții de

formă, ele fiind consecințe de drept.

Rezultând din faptul că, cauzarea unui prejudiciul moral de către pârâtă, reclamantului este indubitabilă prin maniera de acționare cu emiterea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, prin care reclamantului Pleșcan Eugeniu nu i-a fost calculat premiul pentru luna februarie 2024.

Din perspectiva celor expuse, instanța reține ca întemeiate și relevante susținerile reclamantului Pleșcan Eugeniu precum că, se bucură de reputație ireproșabilă, este un specialist de înaltă calificare, responsabil față de atribuțiile sale, are experiență bogată și deține cunoștințe și abilități corespunzătoare postului ocupat. Respectiv, reclamantul s-a simțit ofensat de emiterea ordinului de către pârât, prin care a fost lipsit de premiu lunar, or, acesta s-a așteptat de salariu în mărime deplină, inclusiv și premiul lunar și bani cu care urma să procure medicamente necesare tratamentului fiicei sale, care suferă de cancer. La fel, reclamantul a notat că, până în prezent se simte umilit de conducerea pârâtului, iar starea psiho-emoțională la postul de lucru a devenit mai stresantă și vulnerabilă.

În aceeași ordine de idei, se menționează că anularea ordinului, precum și calcularea și achitarea reclamantului Pleșcan Eugeniu a premiului este insuficientă pentru a constitui o satisfacție echitabilă a suferințelor suportate, pornind din natura drepturilor personale lezate și locul lor în sistemul de valori al persoanei, caracterul și gradul suferințelor emoționale și suferințelor psihice cauzate, exprimate printr-un sentiment profund de neliniște și stres, reclamantul simțindu-se ofensat și umilit.

Așadar, instanța reține că, conform cererii de chemare în judecată cu titlu de prejudiciu moral reclamantul solicită încasarea sumei de 44 201,10 lei, or, instanța consideră suma solicitată de reclamant exagerată. Astfel, se apreciază că, corespunzând criteriului stabilit de norma idem de asigurare a minimului cuantumului prejudiciului moral și asigurând esența reparării prejudiciului moral – asigurarea echității, instanța consideră suma de 5 000 lei, ca fiind una echitabilă și proporțională. Corespunzător cu titlu de prejudiciu moral se va obliga pârâtul să achite reclamantului suma de 5 000 lei, admițând astfel această solicitare parțial.

Referitor la pretenția reclamantului cu privire la recuperarea cheltuielilor de judecată, instanța reține următoarele.

În temeiul art. 96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În acest sens, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Cu referire la jurisprudența Curţii Europene pentru Drepturile Omului, Hotărârea Amihalachioaie împotriva R. Moldova din 20 aprilie 2004, Şarban versus Moldova din 04 octombrie 2005, instanța pentru a include cheltuielile spre încasare din contul pârâtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale şi necesare, şi într-un cuantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

Instanța reține că, reclamantul a anexat la dosar bonurile de plată seria EZ nr. 026187 din 13.06.2024, nr. 026198 din 09.10.2024 și nr. 026200 din 04.11.2024, conform cărora cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică acordate de către BAA „Burac și Asociații”, în baza contractului de asistență juridică R/F/8/06-2024 din 13.06.2024, în persoana avocatului în bază de mandat Scoric Vera, lui Pleșcan Eugeniu, constituie suma de 12 500,00 lei (f.d. 6-8, vol. II).

Astfel, instanța va admite solicitarea reclamantului și va încasa din contul Întreprinderii de Stat „Moldelectrica”, în beneficiul reclamantului Pleșcan Eugeniu cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 12 500,00 lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile, în raport cu litigiul dedus judecății. În acest sens, se atestă că, la caz a fost prezentat tabelul de activități în cadrul prestării asistenței juridice lui

Pleșcan Eugeniu conform contractului de asistență juridică R/F/8/06-2024 din 13.06.2024, unde este indicată data cu descrierea activității îndeplinite și cu specificarea duratei în ore. (f.d. 9, vol. II)

Prin urmare, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, participarea activă în cadrul ședințelor de judecată și probatoriul prezentat pe marginea acțiunii, precum și rezultatul obținut, instanţa de judecată va admite cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În conformitate cu art. 236, art. art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial, cererea de chemare în judecată depusă de Pleșcan Eugeniu către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”, intervenient accesoriu Comitetul Sindical Î.S. „Moldelectrica” privind anularea ordinului nr. 181 din 28 martie 2024, obligarea calculării și achitării premiului, încasarea prejudiciului moral, obligarea aducerii la cunoștința salariaților a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se anulează pct. 3.1.4. din ordinul Întreprinderii de Stat „Moldelectrica” nr. 181 din 28 martie 2024 Cu privire la premierea angajaților pentru rezultatele activității economice în luna februarie 2024, în privința lui Pleșcan Eugeniu.

Se obligă Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” să calculeze și să-i achite lui Pleșcan Eugeniu premiul pentru luna februarie 2024 în mărime de ***** (*****lei și 11 bani) lei.

Se încasează de la Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” în beneficiul lui Pleșcan Eugeniu prejudiciul moral în mărime de 5000,00 (cinci mii) lei.

Se încasează de la Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” în beneficiul lui Pleșcan Eugeniu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 12 500,00 (doisprezece mii cinci sute) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Galina CIOBANU